

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี” ซึ่งผู้ศึกษาได้ขอความอนุเคราะห์จากเรือนจำ เพื่อส่งแบบสอบถามให้กับผู้ต้องขังกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 260 ชุด คิดเป็น ร้อยเปอร์เซ็นต์ ผู้ศึกษาจะนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยาย และการพรรณนาข้อมูลที่เป็นคำถามปลายเปิด โดยเสนอผลการศึกษาเป็น 6 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อระดับความเครียดของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี
- ส่วนที่ 3 ระดับความเครียดของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี
- ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
- ส่วนที่ 5 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อระดับความเครียด
- ส่วนที่ 6 การอภิปรายผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องขัง ระหว่างพิจารณาคดี

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ก่อนต้องโทษ หนี้สิน ขั้นตอนระหว่างการพิจารณาคดี สุขภาพ ความผิด ระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำ และโรคประจำตัว ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. อายุ

ตารางที่ 4.1

จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18-25 ปี	61	23.5
26-32 ปี	96	36.9
33-39 ปี	58	22.3
40 ปีขึ้นไป	45	17.3
รวม	260	100.0

จากตารางที่ 4.1 ศึกษาเกี่ยวกับอายุ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-32 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 รองลงมาคืออายุระหว่าง 18-25 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 และ อายุ 40 ปีขึ้นไปมีน้อยที่สุด จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3

2. ระดับการศึกษา

ตารางที่ 4.2

จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี

จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	7	2.7
ประถมศึกษา	103	39.6
มัธยมศึกษาตอนต้น	73	28.1
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	53	20.4
อนุปริญญา/ปวท./ปวส.	7	2.7
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	17	6.5
รวม	260	100.0

จากตารางที่ 4.2 ศึกษาเกี่ยวกับระดับการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6 รองลงมาได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 และได้รับการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวท./ปวส.และไม่ได้รับการศึกษา มีน้อยที่สุด จำนวน 7 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 2.7

3. สถานภาพการสมรส

ตารางที่ 4.3
จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี
จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	144	55.4
สมรส	84	32.3
หม้าย/หย่าร้าง	11	4.2
สมรสแต่แยกกันอยู่	21	8.1
รวม	260	100.0

จากตารางที่ 4.3 ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพการสมรส ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 55.4 รองลงมา มีสถานภาพสมรส จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 32.3 และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง มีน้อยที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2

4. อาชีพก่อนต้องโทษ

ตารางที่ 4.4
จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี
จำแนกตามอาชีพก่อนต้องโทษ

อาชีพก่อนต้องโทษ	จำนวน	ร้อยละ
ว่างงาน	15	5.8
กำลังศึกษา	1	0.4
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	12	4.6
กิจการส่วนตัว	45	17.3
รับจ้าง/ลูกจ้าง	170	65.4
เกษตรกรรม	2	0.8
อื่น ๆ	15	5.8
รวม	260	100.0

จากตารางที่ 4.4 ศึกษาเกี่ยวกับอาชีพก่อนต้องโทษ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 65.4 รองลงมามีกิจการส่วนตัวจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 และกำลังศึกษา มีน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4

5. รายได้ก่อนต้องโทษ

ตารางที่ 4.5
จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี
จำแนกตามรายได้ก่อนต้องโทษ

รายได้ก่อนต้องโทษ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	51	19.6
5,000-10,000 บาท	117	45.0
10,001-15,000 บาท	45	17.3
15,001 บาทขึ้นไป	47	18.1
รวม	260	100.0

จากตารางที่ 4.5 ศึกษาเกี่ยวกับรายได้ก่อนต้องโทษ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่มีรายได้ 5,000-10,000 บาท จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมา มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 19.6 และรายได้ 10,001-15,000 บาท มีน้อยที่สุด จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3

6. ภาระหนี้สิน

ตารางที่ 4.6
จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี
จำแนกตามภาระหนี้สิน

ภาระหนี้สิน	จำนวน	ร้อยละ
มี	125	48.1
ไม่มี	135	51.9
รวม	260	100.0

จากตารางที่ 4.6 ศึกษาเกี่ยวกับภาระหนี้สิน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สิน จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 และมีหนี้สิน จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1

7. ขั้นตอนการพิจารณาคดี

ตารางที่ 4.7

จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี
จำแนกตามขั้นตอนการพิจารณาคดี

ขั้นตอนการพิจารณาคดี	จำนวน	ร้อยละ
ระหว่างสอบสวนในขั้นตอนตำรวจและอัยการ	74	28.5
ระหว่างพิจารณา-ไต่สวนในขั้นตอนของศาลชั้นต้น	89	34.2
ระหว่างอุทธรณ์-ฎีกาในขั้นตอนของศาลอุทธรณ์-ฎีกา	97	37.3
รวม	260	100.0

จากตารางที่ 4.7 ศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนระหว่างการพิจารณาคดี ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่อยู่ในระหว่างอุทธรณ์-ฎีกาในขั้นตอนของศาลอุทธรณ์-ฎีกา จำนวน 97 คน คิดเป็น ร้อยละ 37.3 รองลงมาอยู่ในระหว่างพิจารณา-ไต่สวน ในขั้นตอนของศาลชั้นต้น จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2 และอยู่ในระหว่างสอบสวนในขั้นตอนของตำรวจและอัยการมีน้อยที่สุด จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5

8. ฐานความผิด

ตารางที่ 4.8
จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี
จำแนกตามฐานความผิด

ฐานความผิด	จำนวน	ร้อยละ
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	151	58.1
ความผิดต่อชีวิต	36	13.8
ความผิดต่อร่างกาย	15	5.8
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	19	7.3
ความผิดต่อ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ	10	3.8
ความผิดอื่น ๆ	29	11.2
รวม	260	100.0

จากตารางที่ 4.8 ศึกษาเกี่ยวกับฐานความผิด ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ มีฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 58.1 รองลงมามีฐานความผิดต่อชีวิต จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 และฐานความผิดต่อ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษมีน้อยที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8

9. ระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำ

ตารางที่ 4.9
จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี
จำแนกตามระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำ

ระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 3 เดือน	68	26.2
มากกว่า 3 เดือน	192	73.8
รวม	260	100.0

จากตารางที่ 4.9 ศึกษาเกี่ยวกับระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ อยู่ในเรือนจำมากกว่า 3 เดือน จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 73.8 และ น้อยกว่า 3 เดือน จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2

10. โรคประจำตัว

ตารางที่ 4.10
จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี
จำแนกตามโรคประจำตัว

โรคประจำตัว	จำนวน	ร้อยละ
มี	73	28.1
ไม่มี	187	71.9
รวม	260	100.0

จากตารางที่ 4.10 ศึกษาเกี่ยวกับโรคประจำตัว ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ ไม่มีโรคประจำตัว จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 71.9 และมีโรคประจำตัว จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อระดับความเครียด
ของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี

ตารางที่ 4.11

ทัศนคติของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีต่อสังคม
และสิ่งแวดล้อมภายในเรือนจำ

(N=260)

ข้อความ	ระดับ						\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. กฎระเบียบของทางเรือนจำมีความเข้มงวด	28.5 (74)	48.1 (125)	22.3 (58)	0.8 (2)	0.4 (1)	4.03	0.75	เห็นด้วย	
2. สภาพแวดล้อมภายในเรือนจำทำให้รู้สึกอึดอัดขาดอิสรภาพ	27.7 (72)	26.2 (68)	35.4 (92)	8.1 (21)	2.7 (7)	3.68	1.04	เห็นด้วย	
3. เมื่อเจ็บป่วยได้รับการรักษาทันที	3.1 (8)	11.9 (31)	34.6 (90)	22.3 (58)	28.1 (73)	3.60	1.10	ไม่แน่ใจ	
4. ความพึงพอใจกับอาหารที่ทางเรือนจำจัดให้	3.5 (9)	11.9 (31)	54.6 (142)	13.8 (36)	16.2 (42)	3.27	0.98	ไม่แน่ใจ	
5. การมีเวลาออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา	4.2 (11)	12.3 (32)	49.2 (128)	22.3 (58)	11.9 (31)	3.25	0.96	ไม่แน่ใจ	
6. ร้านค้าภายในเรือนจำมีสินค้าที่ตรงความต้องการจำหน่าย	3.1 (8)	20.4 (53)	44.6 (116)	20.0 (52)	11.9 (31)	3.17	0.98	ไม่แน่ใจ	
7. บรรยากาศภายในเรือนนอนทำให้นอนไม่หลับ	10.0 (26)	17.3 (45)	50.4 (131)	16.5 (43)	5.8 (15)	3.09	0.98	ไม่แน่ใจ	
8. ความกังวลต่อการใช้ห้องน้ำ-ห้องส้วมที่ไม่มิดชิด	7.7 (20)	15.8 (41)	48.8 (127)	16.9 (44)	10.8 (28)	2.92	1.03	ไม่แน่ใจ	

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

(N=260)

ข้อความ	ระดับ						\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
9. การได้รับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ	8.1 (21)	24.6 (64)	45.0 (117)	14.2 (37)	8.1 (21)	2.89	1.01	ไม่แน่ใจ	
10. ความสามารถปรับตัวให้เข้ากับเจ้าหน้าที่แต่ละท่าน	11.5 (30)	29.2 (76)	44.2 (115)	8.5 (22)	6.5 (17)	2.69	1.00	ไม่เห็นด้วย	
11. การทำงานในกองงานด้วยความสมัครใจ	23.5 (61)	36.2 (94)	28.8 (75)	4.2 (11)	7.3 (19)	2.35	1.10	ไม่แน่ใจ	
12. ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับผู้ต้องขังอื่น	13.8 (36)	43.8 (114)	37.3 (97)	4.2 (11)	.8 (2)	2.34	0.79	ไม่แน่ใจ	
13. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความเป็นธรรมสามารถขอคำปรึกษาได้	22.3 (58)	38.1 (99)	30.0 (78)	6.5 (17)	3.1 (8)	2.30	0.98	เห็นด้วย	
14. การได้รับการชี้แจงให้ทราบถึงกฎระเบียบของทางเรือนจำ	32.3 (84)	38.5 (100)	25.4 (66)	2.7 (7)	1.2 (3)	2.01	0.88	เห็นด้วย	
15. การเคยถูกผู้ต้องขังอื่นข่มขู่หรือกลั่นแกล้ง	1.9 (5)	2.3 (6)	16.9 (44)	21.9 (57)	56.9 (148)	1.70	0.95	ไม่เห็นด้วย	
รวม						2.88	0.96	ไม่แน่ใจ	

จากตารางที่ 4.11 ศึกษาทัศนคติของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมภายในเรือนจำ พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.88 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่แน่ใจว่าสังคมและสิ่งแวดล้อมภายในเรือนจำมีผลต่อระดับความเครียด และเมื่อพิจารณาทัศนคติ

ของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมภายในเรือนจำเป็นรายข้อ ปราบกฏผลการศึกษาดังนี้

1. เรื่องความเข้มงวดของกฎระเบียบ พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ ร้อยละ 48.1 เห็นว่ากฎระเบียบของทางเรือนจำมีความเข้มงวดในระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 28.5 เห็นว่ากฎระเบียบของทางเรือนจำมีความเข้มงวดในระดับมากที่สุด และเพียงร้อยละ 0.4 เห็นว่ากฎระเบียบของทางเรือนจำมีความเข้มงวดในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีเห็นด้วยว่ากฎระเบียบของทางเรือนจำมีความเข้มงวด

2. เรื่องสภาพแวดล้อมภายในเรือนจำทำให้รู้สึกอึดอัด ขาดอิสรภาพ พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ ร้อยละ 35.4 เห็นว่าสภาพแวดล้อมภายในเรือนจำทำให้รู้สึกอึดอัดขาดอิสรภาพในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 27.7 เห็นว่าสภาพแวดล้อมภายในเรือนจำทำให้รู้สึกอึดอัดขาดอิสรภาพในระดับมากที่สุด และเพียงร้อยละ 2.7 เห็นว่าสภาพแวดล้อมภายในเรือนจำทำให้รู้สึกอึดอัดขาดอิสรภาพในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีเห็นด้วยว่าสภาพแวดล้อมภายในเรือนจำทำให้รู้สึกอึดอัดขาดอิสรภาพ

3. เรื่องเมื่อเจ็บป่วยได้รับการรักษาทันที พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 34.6 เห็นว่าเมื่อเจ็บป่วยได้รับการรักษาทันทีในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 28.1 เห็นว่าเมื่อเจ็บป่วยได้รับการรักษาทันทีในระดับน้อยที่สุด และเพียงร้อยละ 3.1 เห็นว่าเมื่อเจ็บป่วยได้รับการรักษาทันทีในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ไม่แน่ใจว่าเมื่อเจ็บป่วยจะได้รับการรักษาทันที

4. เรื่องความพึงพอใจกับอาหารที่ทางเรือนจำจัดให้ พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.6 มีความพึงพอใจกับอาหารที่ทางเรือนจำจัดให้ในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 16.2 มีความพึงพอใจกับอาหารที่ทางเรือนจำจัดให้ในระดับน้อยที่สุด และ เพียงร้อยละ 3.5 มีความพึงพอใจกับอาหารที่ทางเรือนจำจัดให้ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่แน่ใจว่าพึงพอใจกับอาหารที่ทางเรือนจำจัดให้

5. เรื่องเวลาในการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ ร้อยละ 49.2 มีเวลาออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 22.3 มีเวลาออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาในระดับน้อย และเพียงร้อยละ 4.2 มีเวลาออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่แน่ใจว่ามีเวลาออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา

6. เรื่องร้านค้าภายในเรือนจำมีสินค้าที่ต้องการจัดจำหน่ายเพียงใด พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.6 เห็นว่าร้านค้าภายในเรือนจำมีสินค้าที่ต้องการจัด

จำหน่ายในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 20.4 เห็นว่าร้านค้าภายในเรือนจำมีสินค้าที่ต้องการจัดจำหน่ายในระดับมาก และเพียงร้อยละ 3.1 เห็นว่าร้านค้าภายในเรือนจำมีสินค้าที่ต้องการจัดจำหน่ายในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่แน่ใจว่าร้านค้าภายในเรือนจำมีสินค้าที่ต้องการจัดจำหน่ายเพียงใด

7. เรื่องบรรยากาศภายในเรือนนอนทำให้นอนไม่หลับ พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 50.4 เห็นว่าบรรยากาศภายในเรือนนอนทำให้นอนไม่หลับในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 17.3 เห็นว่าบรรยากาศภายในเรือนนอนทำให้นอนไม่หลับในระดับมาก และเพียงร้อยละ 5.8 เห็นว่าบรรยากาศภายในเรือนนอนทำให้นอนไม่หลับในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่แน่ใจว่าบรรยากาศภายในเรือนนอนทำให้นอนไม่หลับ

8. เรื่องมีความกังวลต่อการใช้ห้องน้ำ-ห้องส้วมที่ไม่มิดชิด พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 48.8 มีความกังวลต่อการใช้ห้องน้ำ-ห้องส้วมที่ไม่มิดชิดในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 16.9 มีความกังวลต่อการใช้ห้องน้ำ-ห้องส้วมที่ไม่มิดชิดในระดับน้อย และเพียงร้อยละ 7.7 มีความกังวลต่อการใช้ห้องน้ำ-ห้องส้วมที่ไม่มิดชิดในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่แน่ใจว่ามีความกังวลต่อการใช้ห้องน้ำ-ห้องส้วมที่ไม่มิดชิด

9. เรื่องการได้รับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 45.0 ได้รับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 24.6 การได้รับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ในระดับมาก และเพียงร้อยละ 8.1 ได้รับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ในระดับมากที่สุดและน้อยที่สุดจำนวนเท่ากัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่แน่ใจว่าได้รับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

10. เรื่องความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับเจ้าหน้าที่แต่ละท่าน พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 44.2 สามารถปรับตัวให้เข้ากับเจ้าหน้าที่แต่ละท่านได้ในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 29.2 สามารถปรับตัวให้เข้ากับเจ้าหน้าที่แต่ละท่านได้ในระดับมาก และเพียงร้อยละ 6.5 สามารถปรับตัวให้เข้ากับเจ้าหน้าที่แต่ละท่านได้ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่แน่ใจว่าจะสามารถปรับตัวให้เข้ากับเจ้าหน้าที่แต่ละท่านได้

11. เรื่องการทำงานในกองงานด้วยความสมัครใจ พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 36.2 ทำงานในกองงานด้วยความสมัครใจในระดับมาก รองลงมาร้อยละ 28.8 ทำงานในกองงานด้วยความสมัครใจในระดับปานกลาง และเพียงร้อยละ 4.2 ทำงานในกองงานด้วย

ความสมัครใจในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.35 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่แน่ใจว่าการทำงานในกองงานทำได้ด้วยความสมัครใจ

12. เรื่องความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับผู้ต้องขังอื่น พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ ร้อยละ 43.8 สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้ต้องขังอื่นได้ในระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 37.3 สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้ต้องขังอื่นได้ในระดับปานกลาง และเพียงร้อยละ 0.8 สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้ต้องขังอื่นได้ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.34 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่แน่ใจว่าจะสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้ต้องขังอื่นได้

13. เรื่องเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความเป็นธรรมชาติขอคำปรึกษาได้ พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 38.1 เห็นว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความเป็นธรรมชาติขอคำปรึกษาได้ในระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 30.0 เห็นว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความเป็นธรรมชาติขอคำปรึกษาได้ในระดับปานกลาง และร้อยละ 3.1 เห็นว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความเป็นธรรมชาติขอคำปรึกษาได้ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.30 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีเห็นด้วยว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความเป็นธรรมชาติและสามารถขอคำปรึกษา

14. เรื่องการได้รับการชี้แจงให้ทราบถึงกฎระเบียบของทางเรือนจำ พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 38.5 ได้รับการชี้แจงให้ทราบถึงกฎระเบียบของทางเรือนจำในระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 32.3 ได้รับการชี้แจงให้ทราบถึงกฎระเบียบของทางเรือนจำในระดับมากที่สุด และเพียงร้อยละ 1.2 ได้รับการชี้แจงให้ทราบถึงกฎระเบียบของทางเรือนจำในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.01 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีเห็นด้วยว่าได้รับการชี้แจงให้ทราบถึงกฎระเบียบของทางเรือนจำ

15. เรื่องเคยถูกผู้ต้องขังอื่นข่มขู่หรือกลั่นแกล้ง พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 56.9 เคยถูกผู้ต้องขังอื่นข่มขู่หรือกลั่นแกล้งในระดับน้อยที่สุด รองลงมา ร้อยละ 21.9 เคยถูกผู้ต้องขังอื่นข่มขู่หรือกลั่นแกล้งในระดับน้อย และเพียงร้อยละ 1.9 เคยถูกผู้ต้องขังอื่นข่มขู่หรือกลั่นแกล้งในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.7 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่เห็นด้วยว่าเคยถูกผู้ต้องขังอื่นข่มขู่หรือกลั่นแกล้ง

ตารางที่ 4.12
ทัศนคติของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีต่อครอบครัว
และธุรกิจการงาน

(N=260)

ข้อความ	ระดับ							
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความกังวลต่อความเป็นอยู่ของครอบครัว	62.3 (162)	25.8 (67)	8.8 (23)	1.9 (5)	1.2 (3)	4.46	0.82	เห็นด้วย
2. ความกังวลต่อฐานะทางการเงินของครอบครัว	54.2 (141)	28.5 (74)	11.5 (30)	4.2 (11)	1.5 (4)	4.29	0.93	เห็นด้วย
3. ความกังวลต่อความปลอดภัยของครอบครัว	46.9 (122)	23.1 (60)	23.1 (60)	5.4 (14)	1.5 (4)	4.08	1.02	เห็นด้วย
4. ความกังวลต่อการศึกษานอกบุตรหลาน	41.9 (109)	27.7 (72)	15.0 (39)	7.7 (20)	7.7 (20)	3.88	1.24	เห็นด้วย
5. ความกังวลต่อการสูญเสียอาชีพหรือธุรกิจการงาน	39.2 (102)	26.9 (70)	20.8 (54)	5.0 (13)	8.1 (21)	3.84	1.22	เห็นด้วย
6. เงินจากอาชีพหรือธุรกิจการงานเป็นรายได้หลักของครอบครัว	36.9 (96)	23.1 (60)	27.3 (71)	7.3 (19)	5.4 (14)	3.78	1.17	เห็นด้วย
7. ความกังวลต่อภาระหนี้สินของครอบครัว	38.5 (100)	19.2 (50)	23.8 (62)	8.5 (22)	10.0 (26)	3.67	1.32	ไม่แน่ใจ
8. ได้รับการเยี่ยมเยียนหรือการติดต่อทางจดหมายจากครอบครัวและญาติมิตร	8.5 (22)	18.5 (48)	40.4 (105)	10.4 (27)	22.3 (58)	3.19	1.21	ไม่แน่ใจ

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

(N=260)

ข้อความ	ระดับ					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
9. ความกังวลว่าภรรยาหรือคนรักจะคิดนอกใจ	31.2 (81)	14.2 (37)	19.2 (50)	12.3 (32)	23.1 (60)	3.18	1.55	ไม่แน่ใจ
10. ความกังวลกลัวว่าครอบครัวหรือญาติมิตรจะทอดทิ้ง	19.6 (51)	12.7 (33)	33.5 (87)	18.8 (49)	15.4 (40)	3.02	1.31	ไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ยรวม						3.73	1.17	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.12 ศึกษาทัศนคติของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีต่อครอบครัวและธุรกิจการงาน พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.74 แสดงว่าผู้ต้องขังเห็นด้วยว่าครอบครัวและธุรกิจการงานมีผลต่อระดับความเครียด และเมื่อพิจารณาทัศนคติของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ต่อครอบครัวและธุรกิจการงานเป็นรายชื่อ ปราบกฏผลการศึกษาดังนี้

1. เรื่องความกังวลต่อความเป็นอยู่ของครอบครัว พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 62.3 มีความกังวลต่อความเป็นอยู่ของครอบครัวในระดับมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 25.8 มีความกังวลต่อความเป็นอยู่ของครอบครัวในระดับมาก และเพียงร้อยละ 1.2 มีความกังวลต่อความเป็นอยู่ของครอบครัวในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีเห็นด้วยว่ามีความกังวลต่อความเป็นอยู่ของครอบครัว

2. เรื่องความกังวลต่อฐานะทางการเงินของครอบครัว พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 54.2 มีความกังวลต่อฐานะทางการเงินของครอบครัวในระดับมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 28.5 มีความกังวลต่อฐานะทางการเงินของครอบครัวในระดับมาก และเพียงร้อยละ 1.5 มีความกังวลต่อฐานะทางการเงินของครอบครัวในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีเห็นด้วยว่ามีความกังวลต่อฐานะทางการเงินของครอบครัว

3. เรื่องความกังวลต่อความปลอดภัยของครอบครัว พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 46.9 มีความกังวลต่อความปลอดภัยของครอบครัวในระดับมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 23.1 มีความกังวลต่อความปลอดภัยของครอบครัวในระดับมากและปานกลางเท่ากัน และ

เพียงร้อยละ 1.5 มีความกังวลต่อความปลอดภัยของครอบครัวน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีเห็นด้วยว่ามีความกังวลต่อความปลอดภัยของครอบครัว

4. เรื่องความกังวลต่อการศึกษาของบุตรหลาน พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 41.9 มีความกังวลต่อการศึกษาของบุตรหลานในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 27.7 มีความกังวลต่อการศึกษาของบุตรหลานในระดับมาก และเพียงร้อยละ 7.7 มีความกังวลต่อการศึกษาของบุตรหลานในระดับน้อยและน้อยที่สุดเท่ากัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีเห็นด้วยว่ามีความกังวลต่อการศึกษาของบุตรหลาน

5. เรื่องความกังวลต่อการสูญเสียอาชีพหรือธุรกิจการงาน พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 39.2 มีความกังวลต่อการสูญเสียอาชีพหรือธุรกิจการงานในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 26.9 มีความกังวลต่อการสูญเสียอาชีพหรือธุรกิจการงานในระดับมาก และเพียงร้อยละ 5.0 มีความกังวลต่อการสูญเสียอาชีพหรือธุรกิจการงานในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีเห็นด้วยว่ามีความกังวลต่อการสูญเสียอาชีพหรือธุรกิจการงาน

6. เรื่องเงินจากอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ทำอยู่เป็นรายได้หลักของครอบครัว พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 36.9 เห็นว่าเงินจากอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ทำอยู่เป็นรายได้หลักของครอบครัวในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 27.3 เห็นว่าเงินจากอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ทำอยู่เป็นรายได้หลักของครอบครัวในระดับมาก และเพียงร้อยละ 5.4 เห็นว่าเงินจากอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ทำอยู่เป็นรายได้หลักของครอบครัวในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีเห็นด้วยว่าเงินจากอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ทำอยู่เป็นรายได้หลักของครอบครัว

7. เรื่องความกังวลต่อภาระหนี้สินของครอบครัว พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 38.5 มีความกังวลต่อภาระหนี้สินของครอบครัวในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 23.8 มีความกังวลต่อภาระหนี้สินของครอบครัวในระดับปานกลาง และเพียงร้อยละ 8.5 มีความกังวลต่อภาระหนี้สินของครอบครัวในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่แน่ใจว่ามีความกังวลต่อภาระหนี้สินของครอบครัว

8. เรื่องการได้รับการเยี่ยมเยียนหรือการติดต่อทางจดหมายจากครอบครัวและญาติมิตร พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 40.4 ได้รับการเยี่ยมเยียนหรือการติดต่อทางจดหมายจากครอบครัวและญาติมิตรในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 22.3 ได้รับการเยี่ยมเยียนหรือการติดต่อทางจดหมายจากครอบครัวและญาติมิตรในระดับน้อยที่สุด และเพียงร้อยละ 8.5 ได้รับการเยี่ยมเยียนหรือการติดต่อทางจดหมายจากครอบครัวและญาติมิตรในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่แน่ใจว่าได้รับการเยี่ยมเยียนหรือการติดต่อทางจดหมายจากครอบครัวและญาติมิตรเพียงพอ

9. เรื่องความกังวลว่าภรรยาหรือคนรักจะคิดนอกใจ พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 31.2 มีความกังวลว่าภรรยาหรือคนรักจะคิดนอกใจในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 23.1 มีความกังวลว่าภรรยาหรือคนรักจะคิดนอกใจในระดับน้อยที่สุด และเพียงร้อยละ 12.3 มีความกังวลว่าภรรยาหรือคนรักจะคิดนอกใจในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่แน่ใจว่ามีความกังวลว่าภรรยาหรือคนรักจะคิดนอกใจ

10. เรื่องความกังวลกลัวว่าครอบครัว หรือญาติมิตรจะทอดทิ้ง พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 33.5 มีความกังวลกลัวว่าครอบครัวหรือญาติมิตรจะทอดทิ้งในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 19.6 มีความกังวลกลัวว่าครอบครัวหรือญาติมิตรจะทอดทิ้งในระดับมากที่สุด และเพียงร้อยละ 12.7 มีความกังวลกลัวว่าครอบครัว หรือญาติมิตรจะทอดทิ้งในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 แสดงว่าผู้ต้องขังไม่แน่ใจว่ามีความกังวลกลัวครอบครัว หรือญาติมิตรจะทอดทิ้ง

ตารางที่ 4.13

ทัศนคติของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีต่อคดีความ

(N=260)

ข้อความ	ระดับ						\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. ความกังวลต่อรูปคดี	41.9 (109)	29.2 (76)	21.9 (57)	4.2 (11)	2.7 (7)	4.03	1.02	เห็นด้วย	
2. ความกลัวการถูกพิพากษาตัดสินลงโทษจำคุก	45.8 (119)	21.9 (57)	22.7 (59)	6.2 (16)	3.5 (9)	4.00	1.11	เห็นด้วย	
3. ความรู้ทางด้านกฎหมาย	3.8 (10)	4.6 (12)	30.8 (80)	24.6 (64)	36.2 (94)	3.84	1.08	ไม่เห็นด้วย	

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

(N=260)

ข้อความ	ระดับ							
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลผล
4. รู้สึกอับอายที่ต้องสวมเครื่องแบบของทางเรือนจำและถูกตีตรวนเมื่อออกไปพิจารณาคดีที่ศาล	31.5 (82)	17.3 (45)	29.6 (77)	10.4 (27)	11.2 (29)	3.47	1.32	ไม่แน่ใจ
5. ความกังวลต่อการรับผิดชอบคดีของทนายความ	16.9 (44)	23.8 (62)	38.1 (99)	10.4 (27)	10.8 (28)	3.25	1.17	ไม่แน่ใจ
6. สามารถทำใจได้ถ้าหากศาลพิพากษาตัดสินลงโทษจำคุก	7.7 (20)	13.1 (34)	53.1 (138)	8.1 (21)	18.1 (47)	3.15	1.10	ไม่แน่ใจ
7. ความเข้าใจต่อกระบวนการยุติธรรม	11.2 (29)	15.4 (40)	43.1 (112)	18.5 (48)	11.9 (31)	3.04	1.12	ไม่แน่ใจ
8. การได้รับคำแนะนำด้านกฎหมายจากเพื่อนผู้ต้องขัง	7.3 (19)	18.8 (49)	47.3 (123)	15.4 (40)	11.2 (29)	3.04	1.04	ไม่แน่ใจ
9. คิดว่าจะได้รับความเป็นธรรมจากกระบวนการยุติธรรม	15.4 (40)	19.6 (51)	43.5 (113)	12.7 (33)	8.8 (23)	2.80	1.12	ไม่แน่ใจ
10. ทนายความเรียกเงินมากเกินไป	3.8 (10)	6.2 (16)	37.7 (98)	18.8 (49)	33.5 (87)	2.28	1.10	ไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยรวม						3.29	1.11	ไม่แน่ใจ

จากตารางที่ 4.13 ศึกษาทัศนคติของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีต่อคดีความ พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.29 แสดงว่าผู้ต้องขังไม่แน่ใจว่าคดีความมีผลต่อระดับความเครียด และเมื่อพิจารณาทัศนคติของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีต่อคดีความเป็นรายชื่อ ปราบกฏผลการศึกษา ดังนี้

1. เรื่องความกังวลต่อรูปคดี พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 41.9 มีความกังวลต่อรูปคดีในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 29.2 มีความกังวลต่อรูปคดีในระดับมาก และเพียงร้อยละ 2.7 มีความกังวลต่อรูปคดีในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีเห็นด้วยว่ามีความกังวลต่อรูปคดี

2. เรื่องความกลัวการถูกพิพากษาตัดสินลงโทษจำคุก พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ ร้อยละ 45.8 กลัวการถูกพิพากษาตัดสินลงโทษจำคุกในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 22.7 กลัวการถูกพิพากษาตัดสินลงโทษจำคุกในระดับปานกลาง และเพียง ร้อยละ 3.5 กลัวการถูกพิพากษาตัดสินลงโทษจำคุกในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีเห็นด้วยว่ากลัวการถูกพิพากษาตัดสินลงโทษจำคุก

3. เรื่องมีความรู้ทางด้านกฎหมาย พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ ร้อยละ 36.2 มีความรู้ทางด้านกฎหมายในระดับน้อยที่สุด รองลงมาร้อยละ 30.8 มีความรู้ทางด้านกฎหมายในระดับปานกลาง และเพียงร้อยละ 3.8 มีความรู้ทางด้านกฎหมายในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่เห็นด้วยว่ามีความรู้ทางด้านกฎหมาย

4. เรื่องความรู้สึกอับอายที่ต้องสวมเครื่องแบบของทางเรือนจำและถูกตีตรวนเมื่อออกไปพิจารณาคดีที่ศาล พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 31.5 รู้สึกอับอายที่ต้องสวมเครื่องแบบของทางเรือนจำและถูกตีตรวนเมื่อออกไปพิจารณาคดีที่ศาลในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 29.6 รู้สึกอับอายที่ต้องสวมเครื่องแบบของทางเรือนจำและถูกตีตรวนเมื่อออกไปพิจารณาคดีที่ศาลในระดับปานกลาง และเพียงร้อยละ 10.4 รู้สึกอับอายที่ต้องสวมเครื่องแบบของทางเรือนจำและถูกตีตรวนเมื่อออกไปพิจารณาคดีที่ศาลในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่แน่ใจว่ามีความรู้สึกอับอายที่ต้องสวมเครื่องแบบของทางเรือนจำและถูกตีตรวนเมื่อออกไปพิจารณาคดีที่ศาล

5. เรื่องมีความกังวลต่อการรับผิดชอบคดีของทนายความ พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 38.1 มีความกังวลต่อการรับผิดชอบคดีของทนายความในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 23.8 มีความกังวลต่อการรับผิดชอบคดีของทนายความในระดับมาก และเพียงร้อยละ 10.4 มีความกังวลต่อการรับผิดชอบคดีของทนายความในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ

3.25 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่แน่ใจว่ามีความกังวลต่อการรับผิดชอบคดีของ ทนายความ

6. เรื่องสามารถทำได้ถ้าหากศาลพิพากษาคัดสินลงโทษจำคุก พบว่า ผู้ต้องขัง ระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 53.1 สามารถทำได้ถ้าหากศาลพิพากษาคัดสินลงโทษ จำคุกในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 18.1 สามารถทำได้ถ้าหากศาลพิพากษาคัดสิน ลงโทษจำคุกในระดับน้อยที่สุด และเพียงร้อยละ 7.7 สามารถทำได้ถ้าหากศาลพิพากษาคัดสิน ลงโทษจำคุกในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่แน่ใจ ว่าสามารถทำได้ถ้าหากศาลพิพากษาคัดสินลงโทษจำคุก

7. เรื่องมีความเข้าใจต่อกระบวนการยุติธรรม พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ส่วนใหญ่ร้อยละ 43.1 มีความเข้าใจต่อกระบวนการยุติธรรมในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 18.5 มีความเข้าใจต่อกระบวนการยุติธรรมในระดับน้อย และเพียงร้อยละ 11.2 มีความเข้าใจต่อ กระบวนการยุติธรรมในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ไม่แน่ใจว่ามีความเข้าใจต่อกระบวนการยุติธรรม

8. เรื่องการได้รับคำแนะนำด้านกฎหมายจากเพื่อนผู้ต้องขัง พบว่า ผู้ต้องขังระหว่าง พิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 47.3 ได้รับคำแนะนำด้านกฎหมายจากเพื่อนผู้ต้องขังในระดับ ปานกลาง รองลงมาร้อยละ 18.8 ได้รับคำแนะนำด้านกฎหมายจากเพื่อนผู้ต้องขังในระดับมาก และเพียงร้อยละ 7.3 ได้รับคำแนะนำด้านกฎหมายจากเพื่อนผู้ต้องขังในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.04 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่แน่ใจว่าได้รับคำแนะนำด้านกฎหมายจาก เพื่อนผู้ต้องขังเพียงใด

9. เรื่องคิดว่าจะได้รับความเป็นธรรมจากกระบวนการยุติธรรม พบว่า ผู้ต้องขัง ระหว่าง พิจารณาคดีส่วนใหญ่ร้อยละ 43.5 คิดว่าจะได้รับความเป็นธรรมจากกระบวนการยุติธรรมในระดับ ปานกลาง รองลงมาร้อยละ 19.6 คิดว่าจะได้รับความเป็นธรรมจากกระบวนการยุติธรรมในระดับมาก และเพียงร้อยละ 8.8 คิดว่าจะได้รับความเป็นธรรมจากกระบวนการยุติธรรมในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่แน่ใจว่าจะได้รับความเป็นธรรมจาก กระบวนการยุติธรรม

10. เรื่องทนายความเรียกเงินมากเกินไป พบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.7 เห็นว่าทนายความเรียกเงินจากท่านมากเกินไปในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 23.8 เห็นว่าทนายความเรียกเงินจากท่านมากเกินไปในระดับมาก และเพียง ร้อยละ 3.8 เห็นว่าทนายความเรียกเงินจากท่านมากเกินไปในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.28 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่เห็นด้วยว่าทนายความเรียกเงินมากเกินไป

ตารางที่ 4.14

ทัศนคติโดยรวมของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีต่อ

ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อระดับความเครียด

(N=260)

ปัจจัยแวดล้อมด้านต่าง ๆ	\bar{X}	S.D.	แปรผล
1. ด้านครอบครัวและธุรกิจการงาน	3.74	1.17	เห็นด้วย
2. ด้านคดีความ	3.29	1.11	ไม่แน่ใจ
3. ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมภายในเรือนจำ	2.88	0.96	ไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ยรวม	3.30	1.08	ไม่แน่ใจ

จากตารางที่ 4.14 เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.30 แสดงว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี มีความเห็นไม่แน่ใจว่าปัจจัยแวดล้อมมีผลต่อระดับความเครียด และเมื่อพิจารณาปัจจัยแวดล้อมในแต่ละด้าน พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยในด้านครอบครัวและธุรกิจการงานว่ามีผลต่อระดับความเครียด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 รองลงมา มีความเห็นไม่แน่ใจในด้านคดีความว่ามีผลต่อความเครียด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 และมีความเห็นไม่แน่ใจในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมภายในเรือนจำว่ามีผลต่อความเครียด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88

**ส่วนที่ 3 ระดับความเครียดของผู้ต้องขัง
ระหว่างพิจารณาคดี**

ตารางที่ 4.15

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความเครียดของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี

(N=260)

ข้อความ	ระดับ						
	ไม่เคย เลย	เป็น บางครั้ง	เป็น บ่อย ๆ	เป็น ประจำ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นอนไม่หลับเพราะคิด มากหรือกังวลใจ	2.7 (7)	58.8 (153)	21.9 (57)	16.5 (43)	1.52	0.79	ปานกลาง
2. รู้สึกหงุดหงิดรำคาญใจ	4.2 (11)	63.5 (165)	19.6 (51)	12.7 (33)	1.40	0.76	ปานกลาง
3. มีความวุ่นวายใจ	9.2 (24)	57.7 (150)	20.0 (52)	13.1 (34)	1.36	0.82	ปานกลาง
4. รู้สึกไม่มีความสุขและ เศร้าหมอง	9.6 (25)	61.2 (159)	17.7 (46)	11.5 (30)	1.31	0.80	ปานกลาง
5. ตื่นเต้นง่ายกับเหตุการณ์ ที่ไม่คุ้นเคย	15.4 (40)	56.2 (146)	19.2 (50)	9.2 (24)	1.22	0.81	ปานกลาง
6. ปวดกล้ามเนื้อบริเวณ ท้ายทอยหลังหรือไหล่	25.4 (66)	41.5 (108)	19.6 (51)	13.5 (35)	1.21	0.97	ปานกลาง
7. รู้สึกว่าตนเองไม่มีสมาธิ	10.8 (28)	65.4 (170)	15.8 (41)	8.1 (21)	1.21	0.73	ปานกลาง
8. ความสุขทางเพศลดลง	23.5 (61)	46.2 (120)	18.5 (48)	11.9 (31)	1.18	0.92	ปานกลาง
9. รู้สึกกลัวผิดพลาดในการ ทำสิ่งต่าง ๆ	18.1 (47)	55.8 (145)	16.5 (43)	9.6 (25)	1.17	0.83	ปานกลาง
10. มึนงงหรือเวียนศีรษะ	16.9 (44)	57.7 (150)	17.3 (45)	8.1 (21)	1.16	0.80	ปานกลาง

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

(N=260)

ข้อความ	ระดับ						
	ไม่เคย เลย	เป็น บางครั้ง	เป็น บ่อย ๆ	เป็น ประจำ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
11. รู้สึกเหนื่อยหน่ายไม่ อยากจะทำอะไร	14.2 (37)	63.8 (166)	14.2 (37)	7.7 (20)	1.15	0.75	ปานกลาง
12. ปวดหัวข้างเดียวหรือปวด บริเวณขมับทั้ง 2 ข้าง	26.5 (69)	45.8 (119)	16.5 (43)	11.2 (29)	1.12	0.93	ปานกลาง
13. รู้สึกเพลียจนไม่มีแรงจะ ทำอะไร	20.4 (53)	61.2 (159)	10.8 (28)	7.7 (20)	1.05	0.78	ต่ำ
14. กระวนกระวายอยู่ ตลอดเวลา	26.2 (68)	54.2 (141)	10.8 (28)	8.8 (23)	1.02	0.85	ต่ำ
15. ทำอะไรไม่ได้เลยเพราะ ประสาทตึงเครียด	26.9 (70)	54.2 (141)	10.8 (28)	8.1 (21)	1.00	0.83	ต่ำ
16. รู้สึกหมดหวังในชีวิต	32.7 (85)	44.2 (115)	15.4 (40)	7.7 (20)	0.98	0.88	ต่ำ
17. เสี่ยงสั้นหรือมือสั้นเวลา ไม่พอใจ	34.6 (90)	47.3 (123)	10.4 (27)	7.7 (20)	0.91	0.86	ต่ำ
18. รู้สึกว่าชีวิตตนเองไม่มี คุณค่า	43.1 (112)	40.4 (105)	6.9 (18)	9.6 (25)	0.83	0.92	ต่ำ
19. มีอาการหัวใจเต้นแรง	40.0 (104)	44.2 (115)	10.0 (26)	5.8 (15)	0.81	0.83	ต่ำ
20. ไม่อยากพบปะผู้คน	41.5 (108)	49.2 (128)	6.5 (17)	2.7 (7)	0.70	0.70	ต่ำ
ค่าเฉลี่ยรวม					1.11	0.82	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.15 เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีระดับความเครียดปานกลาง มีค่าเฉลี่ยทางสถิติ 1.11 โดยผู้ต้องขังนอนไม่หลับเพราะคิดมากหรือกังวลใจมากที่สุด

มีค่าเฉลี่ยทางสถิติ 1.52 รองลงมา รู้สึกหงุดหงิดรำคาญใจ มีค่าเฉลี่ยทางสถิติ 1.40 ส่วนไม่อยากพบปะผู้คนมีน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยทางสถิติ 0.70 และสามารถแสดงข้อมูลเกี่ยวกับระดับความเครียดของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ได้ดังนี้

ความรู้สึก อាកาร และพฤติกรรมภาวะเครียดของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี พบว่า ความรู้สึก อាកาร และพฤติกรรมภาวะเครียดที่กลุ่มตัวอย่างมีเป็นประจำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.5 คือ นอนไม่หลับเพราะคิดมากหรือกังวลใจ รองลงมาคือ ปวดหรือกล้ามเนื้อบริเวณท้ายทอยหลังหรือไหล่ คิดเป็นร้อยละ 13.5 และที่เป็นน้อยที่สุด คือ ไม่อยากพบปะผู้คน คิดเป็น ร้อยละ 2.7

ความรู้สึก อាកาร และพฤติกรรมภาวะเครียดที่กลุ่มตัวอย่างมีบ่อย ๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.9 คือ นอนไม่หลับเพราะคิดมากหรือกังวลใจ รองลงมาคือ มีความวุ่นวายใจ คิดเป็นร้อยละ 20.0 และที่เป็นน้อยที่สุด คือ ไม่อยากพบปะผู้คน คิดเป็นร้อยละ 6.5

ความรู้สึก อាកาร และพฤติกรรมภาวะเครียดที่กลุ่มตัวอย่างมีเป็นบางครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.4 คือ รู้สึกว่าตนเองไม่มีสมาธิ รองลงมา คือ รู้สึกเหนื่อยหน่ายไม่อยากจะทำอะไร คิดเป็นร้อยละ 63.8 และที่เป็นน้อยที่สุด คือ รู้สึกว่าชีวิตตนเองไม่มีคุณค่า คิดเป็นร้อยละ 40.4

ความรู้สึก อាកาร และพฤติกรรมภาวะเครียดที่กลุ่มตัวอย่างไม่เคยมีเลย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.1 คือ รู้สึกว่าชีวิตตนเองไม่มีคุณค่า รองลงมา คือ ไม่อยากพบปะผู้คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 และที่เป็นน้อยที่สุด คือ นอนไม่หลับเพราะคิดมากหรือกังวลใจ คิดเป็นร้อยละ 2.7

ตารางที่ 4.16

ระดับความเครียดของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี

ระดับความเครียดของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มระดับความเครียดต่ำ	116	44.6
กลุ่มระดับความเครียดปานกลาง	123	47.3
กลุ่มระดับความเครียดสูง	21	8.1
รวม	260	100.0

$$\bar{X} = 1.11 \quad S.D. = 0.82$$

จากตารางที่ 4.16 แสดงการประเมินระดับความเครียดของผู้ต้องขัง พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ มีระดับความเครียดปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47.3 รองลงมา มีระดับความเครียดต่ำ คิดเป็นร้อยละ 44.6 และน้อยที่สุด คือ มีความเครียดระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 8.1

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 260 คน โดยมีประเด็นสำคัญ 2 ประการ ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ทำให้เครียดขณะอยู่ในเรือนจำ และวิธีการจัดการกับความเครียด ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 4.17

จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ทำให้
เครียดขณะอยู่ในเรือนจำ

(N=260)

เรื่องที่ทำให้เครียดขณะอยู่ในเรือนจำ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความกังวลเรื่องคดีความ รูปคดี	67	25.7
2. ความกังวลเรื่องครอบครัว คิดถึงครอบครัว	61	23.5
3. จำนวนยอดงานมาก	27	10.4
4. สภาพแวดล้อมภายในเรือนจำ	23	8.8
5. ผู้ต้องขังด้วยกัน	15	5.8
6. เจ้าหน้าที่	10	3.8
7. สภาพแวดล้อมภายในเรือนนอน	7	2.7
8. คุณภาพอาหาร	5	1.9
9. กฎระเบียบของทางเรือนจำ	3	1.1
10. การถูกย้ายแดน	2	0.8
11. โรคประจำตัว	2	0.8
12. การประกอบอาชีพเมื่อพ้นโทษ	1	0.4
13. การรักษาพยาบาล	1	0.4
14. ระยะเวลาที่ถูกคุมขัง	1	0.4
15. ไม่ออกความคิดเห็น	35	13.5
รวม	260	100.0

จากตารางที่ 4.17 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ทำให้เครียดขณะอยู่ในเรือนจำ พบว่าผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี เครียดเพราะมีความกังวลเรื่อง

คติความ รูปคดี เป็นอันดับแรก จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 25.7 รองลงมา คือ ความกังวลเรื่องครอบครัว คิดถึงครอบครัว จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 และเครียดเพราะยอดงานเยอะ เป็นอันดับที่สาม จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4

ตารางที่ 4.18

จำนวนและร้อยละของวิธีการจัดการกับความเครียด

(N=260)

วิธีการจัดการกับความเครียด	จำนวน	ร้อยละ
1. ออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา	63	24.2
2. อ่านหนังสือ	45	17.3
3. คุยกับเพื่อน	34	13.1
4. ทำใจยอมรับสภาพหรือปลง	22	8.5
5. ทำงานในกองงาน	16	6.2
6. นอน	11	4.2
7. ดูทีวี	10	3.8
8. ร้องเพลง	8	3.1
9. นั่งสมาธิ	7	2.7
10. อยู่คนเดียว	6	2.3
11. สวดมนต์	5	1.9
12. เขียนจดหมาย	3	1.1
13. ช่วยตัวเอง	1	0.4
14. ไม่ออกความคิดเห็น	29	11.2
รวม	260	100.0

จากตารางที่ 4.18 แสดงจำนวนและร้อยละของวิธีการจัดการกับความเครียด พบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้วิธีออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา เป็นอันดับแรก จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 รองลงมา คือ อ่านหนังสือ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 และใช้วิธีการพูดคุยกับเพื่อน ผู้ต้องขังด้วยกันเป็นอันดับที่สาม จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1

ส่วนที่ 5 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง
ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความเครียด

5.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี

อายุ

ตารางที่ 4.19

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับความเครียด

อายุ	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		Pearson Chi-square P = .43
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
18-25	24	20.7	33	26.8	4	19.0	
26-32	46	39.7	39	31.7	11	52.4	
33-39	26	22.4	27	22.0	5	23.8	
40 ขึ้นไป	20	17.2	24	19.5	1	4.8	
รวม	116	100.0	123	100.0	21	100.0	

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า อายุของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่มีความสัมพันธ์ กับระดับความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับการศึกษา

ตารางที่ 4.20

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับความเครียด

การศึกษา	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		Pearson Chi-square P = .29
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ไม่ได้ศึกษา	3	2.6	3	2.4	1	4.8	
ประถม	38	32.8	58	47.2	7	33.3	
มัธยม	37	31.9	32	26.0	4	19.0	
ม.ปลาย/ปวช.	27	23.3	18	14.6	8	38.1	
อนุปวท./ปวส.	4	3.4	3	2.4	0	0	
ป.ตรีหรือสูงกว่า	7	6.0	9	7.3	1	4.8	
รวม	116	100.0	123	100.0	21	100.0	

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่มี
ความสัมพันธ์กับระดับความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สถานภาพการสมรส

ตารางที่ 4.21

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับระดับความเครียด

สถานภาพการสมรส	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		Pearson Chi-square P = .90
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
โสด	68	58.6	65	52.8	11	55.4	
สมรส	35	30.2	43	35.0	6	32.3	
หย่า	5	4.3	5	4.1	1	4.2	
แยกกันอยู่	8	6.9	10	8.1	3	8.1	
รวม	116	100.0	123	100.0	21	100.0	

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า สถานภาพการสมรสของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่มี
ความสัมพันธ์กับระดับความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพก่อนต้องโทษ

ตารางที่ 4.22

ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพก่อนต้องโทษกับระดับความเครียด

อาชีพ	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		Pearson Chi-square P = .35
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ว่างงาน	4	3.4	7	5.7	4	19.0	
ศึกษา	1	0.9	0	0	0	0	
ราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	4	3.4	7	5.7	1	4.8	
กิจการส่วนตัว	20	17.2	21	17.1	4	19.0	
รับจ้าง	76	65.5	83	67.5	11	52.4	
เกษตรกรรม	1	0.9	1	0.8	0	0	
อื่นๆ	10	8.6	4	3.3	1	1.8	
รวม	116	100.0	123	100.0	21	100.0	

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า อาชีพก่อนต้องโทษของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่มี
ความสัมพันธ์กับระดับความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รายได้ก่อนต้องโทษ

ตารางที่ 4.23

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ก่อนต้องโทษกับระดับความเครียด

รายได้	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		Pearson Chi-square P = .99
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ต่ำกว่า 5,000	22	19.0	25	20.3	4	19.0	
5,001-10,000	53	45.7	54	43.9	10	47.6	
10,001-15,000	21	18.1	21	17.1	3	14.3	
15,001ขึ้นไป	20	17.2	23	18.7	4	19.0	
รวม	116	100.0	123	100.0	21	100.0	

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.23 พบว่า รายได้ก่อนต้องโทษของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่มี
ความสัมพันธ์กับระดับความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภาระหนี้สิน

ตารางที่ 4.24

ความสัมพันธ์ระหว่างภาระหนี้สินกับระดับความเครียด

ภาระหนี้สิน	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		Pearson Chi-square P = .10
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
มี	48	41.4	64	52.0	13	61.9	
ไม่มี	68	58.6	59	48.0	8	38.1	
รวม	116	100.0	123	100.0	21	100.0	

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ภาระหนี้สินของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่มี
ความสัมพันธ์กับระดับความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ขั้นตอนการพิจารณาคดี

ตารางที่ 4.25

ความสัมพันธ์ระหว่างขั้นตอนการพิจารณาคดีกับระดับความเครียด

ขั้นตอนระหว่าง	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		Pearson Chi-square P = .01*
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สอบสวน	22	19.0	46	37.4	6	28.6	
พิจารณา	50	43.1	33	26.8	6	28.6	
อุทธรณ์-ฎีกา	44	37.9	44	35.8	9	42.9	
รวม	116	100.0	123	100.0	21	100.0	

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ขั้นตอนระหว่างการพิจารณาคดีมีความสัมพันธ์กับระดับ
ความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดย ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่มีระดับ

ความเครียดต่ำ จะพบในขั้นตอนระหว่างการพิจารณาคดีของศาลชั้นต้น มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.1 ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่มีระดับความเครียดปานกลาง จะพบในขั้นตอนระหว่างสอบสวน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.4 และผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่มีระดับความเครียดสูง จะพบในขั้นตอนระหว่างอุทธรณ์-ฎีกา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.9

ฐานความผิด

ตารางที่ 4.26

ความสัมพันธ์ระหว่างฐานความผิดกับระดับความเครียด

ฐานความผิด	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		Pearson Chi-square P = .87
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ผิดต่อทรัพย์	69	59.5	71	57.7	11	52.4	
ผิดต่อชีวิต	16	13.8	16	13.0	4	19.0	
ผิดต่อร่างกาย	8	6.9	6	4.9	1	4.8	
ผิดต่อเพศ	8	6.9	8	6.5	3	14.3	
พ.ร.บ.ยาเสพติด	3	2.6	7	5.7	0	.0	
อื่น ๆ	12	10.3	15	12.2	2	9.5	
รวม	116	100.0	123	100.0	21	100.0	

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ฐานความผิดของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำ

ตารางที่ 4.27

ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำกับระดับความเครียด

ระยะเวลา	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		Pearson Chi-square P = .82
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
น้อยกว่า 3 เดือน	32	27.6	30	24.4	6	28.6	
มากกว่า 3 เดือน	84	72.4	93	75.6	15	71.4	
รวม	116	100.0	123	100.0	21	100.0	

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ฐานความผิดของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โรคประจำตัว

ตารางที่ 4.28

ความสัมพันธ์ระหว่างโรคประจำตัวกับระดับความเครียด

โรคประจำตัว	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		Pearson Chi-square P = .005*
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
มี	22	19.0	41	33.3	10	47.6	
ไม่มี	94	81.0	82	66.7	11	52.4	
รวม	116	100.0	123	100.0	21	100.0	

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.28 พบว่าโรคประจำตัวของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี มีความสัมพันธ์กับระดับความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่มีระดับความเครียดต่ำ จะพบในกลุ่มผู้ต้องขังที่ไม่มีโรคประจำตัว มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.1

ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่มีระดับความเครียดปานกลาง จะพบในกลุ่มผู้ต้องขังที่ไม่มีโรคประจำตัว มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.7 และผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่มีระดับความเครียดสูง จะพบในกลุ่มผู้ต้องขังที่ไม่มีโรคประจำตัว มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.4

ตารางที่ 4.29

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความเครียด

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความเครียด	
	Chi-square	Sig.
1. โรคประจำตัว	10.423	0.005*
2. ขั้นตอนการพิจารณาคดี	12.223	0.01*
3. หนี้สิน	4.464	0.10
4. ระดับการศึกษา	11.921	0.29
5. อาชีพ	13.263	0.35
6. อายุ	5.933	0.43
7. ระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำ	0.385	0.82
8. ฐานความผิด	5.242	0.87
9. สถานภาพการสมรส	2.145	0.90
10. รายได้ก่อนต้องโทษ	0.376	0.99

หมายเหตุ: * หมายถึง มีระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 4.29 พบว่า โรคประจำตัว และขั้นตอนการพิจารณาคดี มีความสัมพันธ์กับระดับความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2 ปัจจัยแวดล้อม

ตารางที่ 4.30

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับระดับความเครียด

ทัศนคติต่อ ปัจจัยแวดล้อม	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		Pearson Chi-square P = .000*
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
เห็นด้วย	18	15.5	50	40.7	13	61.9	
ไม่แน่ใจ	85	73.3	71	57.7	8	38.1	
ไม่เห็นด้วย	13	11.2	2	1.6	0	.0	
รวม	116	100.0	123	100.0	21	100.0	

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ปัจจัยแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับระดับความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่มีระดับความเครียดต่ำ จะพบในกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับทัศนคติไม่แน่ใจต่อปัจจัยแวดล้อมว่ามีผลต่อระดับความเครียด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.3 ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่มีระดับความเครียดปานกลาง จะพบในกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับทัศนคติไม่แน่ใจต่อปัจจัยแวดล้อมว่ามีผลต่อระดับความเครียด มากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 57.7 และผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่มีระดับความเครียดสูง จะพบในกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับทัศนคติเห็นด้วยต่อปัจจัยแวดล้อมว่ามีผลต่อระดับความเครียด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.9

ส่วนที่ 6 การอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี” สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ระดับความเครียดของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีส่วนใหญ่ มีระดับความเครียดปานกลาง มีค่าเฉลี่ยทางสถิติ 1.11 โดยผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี มีระดับความเครียดปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47.3 รองลงมา มีระดับความเครียดต่ำ คิดเป็นร้อยละ 44.6 และน้อยที่สุด คือ มีระดับความเครียดสูง คิดเป็นร้อยละ 8.1 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รณภรณ์ เอกจันทร์ (2549) ที่ศึกษาระดับความเครียดของผู้ต้องขังคดีอาเสพติดในแดนความมั่นคงสูง กรณีศึกษาทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีระดับความเครียดอยู่ในเกณฑ์สูงเกินปกติปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 91.6 รองลงมา มีระดับความเครียดอยู่ในเกณฑ์สูงเกินปกติมาก คิดเป็นร้อยละ 7.6 และน้อยที่สุด มีความเครียดอยู่ในเกณฑ์สูงเกินปกติเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 0.8 เนื่องจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมภายในเรือนจำมีความคล้ายคลึงกัน ทำให้มีระดับความเครียดใกล้เคียงกัน ระดับความเครียดปานกลาง (กรมสุขภาพจิต, 2542, น. 12) เป็นระดับที่บุคคลเริ่มมีความตึงเครียด ในระดับค่อนข้างสูงและได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมากจากปัญหาทางอารมณ์ที่เกิดจากปัญหาความขัดแย้งและวิกฤติการณ์ในชีวิต โดยอาจสังเกตได้จากอาการแสดงออกถึงการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย อารมณ์ ความคิด พฤติกรรม การดำเนินชีวิตและสิ่งที่แสดงออกจะเป็นสัญญาณเตือนขั้นต้นว่า บุคคลนั้นกำลังเผชิญกับภาวะวิกฤติและความขัดแย้งซึ่งบุคคลจัดการหรือแก้ไขด้วยความยากลำบาก トラบใดที่ความขัดแย้งด้านต่าง ๆ ยังคงมีอยู่ ลักษณะอาการต่าง ๆ จะเพิ่มความรุนแรงมากขึ้น ความเครียดระดับนี้มีผลกระทบต่อการทำงานและการดำเนินชีวิตได้ การเผชิญกับความเครียดของคนจะแสดงอาการออกมา 3 ทาง คือ อาการทางร่างกาย อาการทางจิตใจ และอาการทางพฤติกรรม (Dubrin, 1984, pp. 134-136, อ้างถึงใน เกียรติศักดิ์ สุขสาคร, 2547, น. 27) อาการทางด้านร่างกาย เป็นการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายที่พอสังเกตได้ คือหัวใจเต้นเร็ว หายใจเร็วขึ้น ความดันโลหิตสูง ใจสั่น ปวดศีรษะ ท้องอืด เบื่ออาหาร ปวดเมื่อยที่คอและหลัง เป็นผื่นคันตามผิวหนัง นอนไม่หลับ หรือนอนมาก อาการทางจิตใจ แสดงให้เห็นทางความรู้สึก ได้แก่ วิตกกังวลตึงเครียด ซึมเศร้า หงุดหงิด ฉุนเฉียว เก็บตัว ขาดสมาธิ ความจำเสื่อม ขาดเหตุผลและขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และอาการทางพฤติกรรม ได้แก่ ชอบเคาะนิ้ว ชอบเคาะเท้า ย้ำคิด-ย้ำทำ สูบบุหรี่จัด ใช้จ่ายมากขึ้น เฉื่อยชา ขาดงาน ทำผิดพลาดบ่อยขึ้น เป็นต้น

2. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความเครียดของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยแวดล้อม

ปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพก่อนต้องโทษ รายได้ก่อนต้องโทษ ภาระหนี้สิน ขั้นตอนการพิจารณาคดี ฐานความผิด ระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำ และโรคประจำตัว

จากการศึกษาพบว่า ขั้นตอนการพิจารณาคดีและโรคประจำตัวมีความสัมพันธ์กับระดับความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือผู้ต้องขังที่อยู่ในขั้นตอนการพิจารณาคดีที่ต่างกัน ระดับความเครียดจะต่างกัน สาเหตุทำให้ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีทั้งสามขั้นตอนมีระดับความเครียดต่างกัน คือระยะเวลาในการคุมขังในเรือนจำแต่ละขั้นตอนมีระยะเวลาไม่เท่ากัน รวมถึงผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่มีโรคประจำตัวจะมีระดับความเครียดต่างจากผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่ไม่มีโรคประจำตัวเพราะผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีทั่วไป จะพบว่า มีระดับความเครียดปานกลาง ส่วนผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่มีโรคประจำตัวจะมีระดับความเครียดสูงกว่าผู้ต้องขังปกติ เนื่องจากมีปัจจัยในเรื่องโรคประจำตัวมาทำให้ต้องคิดกังวลเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เกรแฮม ไชคิส (Gresham Sykes) ที่ได้ศึกษาถึงผลกระทบของการจองจำต่อผู้ต้องขัง (ฝน แสงสิงแก้ว, 2524, น. 256-257, อ้างถึงใน รณกรณ์ เอกจันทร์, 2549, น. 29-31) ด้านปัญหาเกี่ยวกับการถูกจำกัดด้านเสรีภาพ ปัญหาเกี่ยวกับการถูกจำกัดด้านอิสรภาพ และปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต ไชคิส (Sykes) ได้กล่าวว่า การที่ผู้ต้องขังถูกจองจำนั้นนอกจากจะได้รับความสะดวกทางด้านร่างกายอันเนื่องจากการถูกจำกัดความต้องการด้านต่าง ๆ แล้ว ยังก่อให้เกิดความเจ็บปวดด้านจิตใจ เบื่อหน่าย เหงา กลัว และเกิดความเครียดในจิตใจ จนทำให้ผู้ต้องขังหาทางออกในการปรับตัว เพื่อที่จะระบายความเจ็บปวดดังกล่าว โดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ต้องขังให้สอดคล้องไปกับข้อจำกัดต่าง ๆ ของเรือนจำ

ปัจจัยแวดล้อม

ปัจจัยแวดล้อมได้แก่ ด้านครอบครัวและธุรกิจการงาน ด้านศีลธรรม และด้านสังคม และสิ่งแวดล้อมภายในเรือนจำ จากการศึกษพบว่า ปัจจัยแวดล้อมโดยรวม มีความสัมพันธ์กับระดับความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสามารถอภิปรายปัจจัยแวดล้อม แต่ละด้านได้ดังนี้

1. **ด้านครอบครัวและธุรกิจการงาน** ได้แก่ ความกังวลต่อความเป็นอยู่ของครอบครัว ความกังวลต่อฐานะทางการเงินของครอบครัว ความกังวลต่อความปลอดภัยของครอบครัว ความกังวลต่อการศึกษาของบุตรหลาน ความกังวลต่อการสูญเสียอาชีพหรือธุรกิจการงาน เงินจากอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ทำอยู่เป็นรายได้หลักของครอบครัว ความกังวลต่อภาระหนี้สินของครอบครัว การได้รับการเยี่ยมเยียนหรือการติดต่อทางจดหมายจากครอบครัวและญาติมิตร ความกังวลว่าภรรยาหรือคนรักจะคิดนอกใจ ความกังวลกลัวว่าครอบครัวหรือญาติมิตรจะทอดทิ้ง

จากการศึกษาพบว่า ความกังวลต่อความเป็นอยู่ของครอบครัว ความกังวลต่อฐานะทางการเงินของครอบครัว ความกังวลต่อความปลอดภัยของครอบครัว ความกังวลต่อการศึกษาของบุตรหลาน ความกังวลต่อการสูญเสียอาชีพหรือธุรกิจการงาน และเงินจากอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ทำอยู่เป็นรายได้หลักของครอบครัว ผู้ต้องขังเห็นด้วยว่ามีผลต่อระดับความเครียด ซึ่งความวิตกกังวลในเรื่องต่าง ๆ ข้างต้นจะพบว่าเป็นความวิตกกังวลของผู้นำครอบครัวแทบทั้งสิ้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้ต้องขังส่วนใหญ่เป็นผู้นำครอบครัวมีภาระหน้าที่ ที่ต้องดูแลรับผิดชอบครอบครัวและเป็นผู้มีรายได้หลักในการหาเลี้ยงครอบครัวขณะอยู่นอกเรือนจำ แต่เมื่อต้องมาจำคุกนอกจากครอบครัวจะขาดผู้นำแล้วยังไม่สามารถหารายได้เพื่อช่วยเหลือเจือจุนครอบครัว และยังต้องเป็นภาระแก่ครอบครัว ในการที่ต้องเดินทางมาเยี่ยมเยียนและหาเงินมาฝากให้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวขณะอยู่ในเรือนจำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เพลินใจ แต่เกษม และคณะ (2547, น. 80) ที่พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่เห็นว่าการเข้ามาอยู่ในเรือนจำทำให้ครอบครัวขาดรายได้ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้ต้องขังส่วนใหญ่เป็นหลักในการหารายได้เลี้ยงครอบครัว เมื่อเข้ามาอยู่ในเรือนจำจึงทำให้ครอบครัวขาดรายได้หลักไป

2. **ด้านศีลธรรม** ได้แก่ ความกลัวการถูกพิพากษาตัดสินลงโทษจำคุก ความกังวลต่อรูปคดี ความรู้ทางด้านกฎหมาย ความรู้สึกอับอายที่ต้องสวมเครื่องแบบของทางเรือนจำและถูกตีตรวนเมื่อออกไปพิจารณาคดีที่ศาล ความกังวลต่อการรับผิดชอบคดีของทนายความ การทำใจได้ ถ้าหากศาลพิพากษาตัดสินลงโทษจำคุก ความเข้าใจต่อกระบวนการยุติธรรม การได้รับคำแนะนำด้านกฎหมายจากเพื่อนผู้ต้องขัง ความเป็นธรรมจากกระบวนการยุติธรรม และทนายความเรียกเงินมากเกินปกติ

จากการศึกษาพบว่า ความกลัวการถูกพิพากษาคัดสินลงโทษจำคุกและความกังวลต่อรูปคดี ผู้ต้องขังเห็นด้วยว่ามีผลต่อระดับความเครียด ไม่ว่าจะผู้ต้องขังหรือบุคคลธรรมดาถ้าหากตกเป็นผู้ต้องหาในคดีความต่าง ๆ ทุกคนต้องมีความกังวลต่อรูปคดีเนื่องจากความไม่แน่นอนของผลแห่งคดีว่าจะออกมาทางใด และเช่นเดียวกันความกลัวการถูกพิพากษาคัดสินลงโทษจำคุกเป็นสิ่งที่ทุกคนไม่ปรารถนาให้เกิดขึ้นและมีผลอย่างมากต่อระดับความเครียดของผู้ต้องขัง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริรักษา นาครธ (2550, น. 107) ที่พบว่าผู้ต้องขังมีความหวาดวิตกเกี่ยวกับคดีความในระดับปานกลาง โดยมีความกลัวในเรื่องการถูกพิพากษาคัดสินลงโทษจำคุกมากที่สุด เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าผู้ต้องขังที่ถูกจำคุกเป็นครั้งแรกย่อมมีความหวาดวิตกโดยเฉพาะเรื่องการถูกพิพากษาลงโทษจำคุก ซึ่งหมายถึง การต้องแยกจากครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง สังคมภายนอก การขาดอิสรภาพ ดังที่ เกรแฮม ไชคิส (Gresham Sykes) (ฝน แสงสิงแก้ว, 2524, น. 256-257, อ้างถึงใน วรรณกรณ์ เอกฉันท, 2549, น. 29-31) ซึ่งเป็นคนแรกที่ได้ศึกษาถึงผลกระทบของการจองจำต่อผู้ต้องขังอย่างจริงจัง โดยได้เรียกผลกระทบดังกล่าวว่าเป็น “ความเจ็บปวดของการถูกจองจำ” ไชคิส ได้กล่าวถึงการถูกจำกัดในด้านต่าง ๆ ของผู้ต้องขังซึ่งก่อให้เกิดความกดดันและเป็นความเจ็บปวดของการจองจำ การถูกจำกัดดังกล่าวมีอยู่ 7 ประการด้วยกัน คือ การถูกจำกัดด้านเสรีภาพ การถูกจำกัดด้านเครื่องอุปโภค บริโภค และบริการ การถูกจำกัดด้านความสัมพันธ์ทางเพศ ถูกจำกัดด้านอิสรภาพ การถูกจำกัดด้านความปลอดภัย การปรับตัว และปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ทำให้ผู้ต้องขังเกิดความเครียด และเนื่องจากผู้ต้องขังส่วนใหญ่ถูกจำคุกในเรือนจำมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้วคือ ประมาณ 3 เดือนย่อมต้องเจอสภาพของเรือนจำจึงไม่ยากถูกจำคุก

3. ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมภายในเรือนจำ ได้แก่ ความเข้มงวดของกฎระเบียบของทางเรือนจำ สภาพแวดล้อมภายในเรือนจำทำให้รู้สึกอึดอัดขาดอิสรภาพ เมื่อเจ็บป่วยได้รับการรักษาทันที ความพึงพอใจกับอาหารที่ทางเรือนจำจัดให้ การมีเวลาในการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา ร้านค้าภายในเรือนจำมีสินค้าที่ต้องการจัดจำหน่าย บรรยากาศภายในเรือนนอนทำให้นอนไม่หลับ ความกังวลต่อการใช้ห้องน้ำ-ห้องส้วมที่ไม่มีมิดชิด การได้รับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับเจ้าหน้าที่แต่ละท่าน การทำงานในกองงานด้วยความ สม่ำเสมอ ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับผู้ต้องขังอื่น เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความเป็นธรรมสามารถขอคำปรึกษาได้ การได้รับการชี้แจงให้ทราบถึงกฎระเบียบของทางเรือนจำ และเคยถูกผู้ต้องขังอื่นข่มขู่หรือกลั่นแกล้ง

จากการศึกษาพบว่า ความเข้มงวดของกฎระเบียบของทางเรือนจำ สภาพแวดล้อมภายในเรือนจำทำให้รู้สึกอึดอัดขาดอิสรภาพ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความเป็นธรรมสามารถขอคำปรึกษาได้ การได้รับการชี้แจงให้ทราบถึงกฎระเบียบของทางเรือนจำ ผู้ต้องขังเห็นด้วยว่ามีผลต่อระดับความเครียด ผู้ต้องขังที่เข้าใหม่ทุกคนจะต้องได้รับการชี้แจงให้ทราบถึงกฎระเบียบของ

ทางเรือนจำซึ่งความเข้มงวดของกฎระเบียบของทางเรือนจำเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้ต้องขังเกิดความเครียด รวมถึงสภาพแวดล้อมภายในเรือนจำที่ทำให้รู้สึกอึดอัดขาดอิสระภาพ และเจ้าหน้าที่ก็มีส่วนสำคัญในการเพิ่มหรือลดระดับความเครียดของผู้ต้องขัง เพราะเจ้าหน้าที่เป็นเหมือนผู้บังคับใช้กฎระเบียบของทางเรือนจำแก่ผู้ต้องขัง ถ้าหากเจ้าหน้าที่มีความเข้มงวดมากระดับความเครียดของผู้ต้องขังก็จะสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริรักษา นาคธน (2550, น. 108) ในเรื่องการขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เรือนจำ พบว่า ผู้ต้องขังขอรับคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เรือนจำในระดับปานกลาง ซึ่งอาจจะเป็นเพราะผู้ต้องขังถูกนำตัวมาควบคุมในเรือนจำเป็นครั้งแรก ย่อมทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งอาจรวมถึงเจ้าหน้าที่เรือนจำด้วย ทำให้การไว้วางใจไม่ได้เท่าที่ควร และการที่ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ได้รับการเยี่ยมเยียนจากญาติพี่น้องและครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้ต้องขังอาจนำเรื่องราวต่าง ๆ มาปรึกษาหารือกับบุคคลในครอบครัวมากกว่า นอกจากนี้อาจเป็นผลจากกรมราชทัณฑ์กำหนดให้เจ้าหน้าที่เรือนจำต้องให้คำแนะนำและปฐมนิเทศการปฏิบัติตัวของผู้ต้องขังเข้าใหม่ทุกคน รวมถึงกรมราชทัณฑ์ได้จัดทำหนังสือ “คู่มือการติดคุก” เพื่อแจกให้แก่ผู้ต้องขังเข้าใหม่ทุกคนได้ศึกษา และใช้เป็นคู่มือในการดำเนินชีวิตภายในเรือนจำ และสอดคล้องกับการศึกษาของ เกรแฮม ไชคิส (Gresham Sykes) ในการถูกจำกัดในด้านต่าง ๆ ของผู้ต้องขัง (ฝน แสงสิงแก้ว, 2524, น. 256-257, อ้างถึงใน รัตนกรณ เอกฉันท, 2549, น. 29-31) ซึ่งก่อให้เกิดความกดดัน คือด้านปัญหาเกี่ยวกับการถูกจำกัดด้านอิสระภาพ เพราะพวกเขาต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ และคำสั่งของเจ้าพนักงานที่คอยควบคุมการเคลื่อนไหวของพวกเขายู่ทุกเวลา การตรวจตราเฝ้าดูทุกฝีก้าว การตรวจจดหมาย การกำหนดให้กินเป็นเวลา นอนเป็นเวลา การเข้าแถวไปทำงาน และการห้ามนำอาหารเข้าไปในห้องนอน เป็นต้น กฎเกณฑ์และคำสั่งเหล่านี้ทำให้พวกเขา รู้สึกว่าถูกจำกัด อิสระภาพ แต่สิ่งที่ทำให้พวกเขาเกิดความกดดันก็คือ การไม่มีเหตุผลของกฎเกณฑ์หรือระเบียบต่าง ๆ ในหลาย ๆ เรื่อง ซึ่งจะหาคำอธิบายไม่ได้ และเจ้าหน้าที่ก็มักที่จะปฏิเสธที่จะอธิบาย คำตอบที่ผู้ต้องขังจะได้รับก็คือ “มันเป็นกฎของเรือนจำ” ผู้ต้องขังไม่ทราบว่าจะทำไมจดหมายถึงล่าช้า ทำไมสิ่งของที่ส่งมาถึงไม่ได้รับ และทำไมถึงต้องมีกฎเกณฑ์เรื่องนั้นเรื่องนี้ผลก็คือผู้ต้องขังจะเกิดความรู้สึกว่า ตัวเขาถูกจำกัดทุกสิ่งทุกอย่างและทำให้เกิดความรู้สึกสิ้นหวังอ่อนแอ และช่วยตัวเองไม่ได้ นับเป็นความกดดันทางจิตใจที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดมากกว่าความกดดันทางร่างกายเสียอีก